

det. Endelig kan der gøres Undtagelse ogsaa fra Lovens Bestemmelser, naar det drejer sig om Folk, der forinden Lovens Forelæggelse have gjort Skridt til enten at opføre eller sætte sig i Besiddelse af et Gæstgiveri. Der er i det hele saa mange Undtagelsesbestemmelser i Lovforslaget, at jeg tror, det vil faa meget ringe Betydning.

Men selv om disse Undtagelsesbestemmelser ikke vare der, er det et Spørgsmaal, om en saadan Lov vilde gøre synderlig Nytte. Vi have set, hvad Resultatet er blevet i mange Byer af de Bestemmelser, man har indført i Vedtægterne med Hensyn til Beværternes Antal. Jeg skal nævne den By, jeg selv repræsenterer, Aalborg. Der have vi en Vedtægt, der siger, at der maa være 3 Værtshushold pr. 1000 Indbyggere. Det er imidlertid et alt for stort Antal, og det viser sig, at de ikke ere besatte alle. Vi havde det Tilfælde, ikke ved sidste, men ved forrige Folketælling, hvor Aalborg var gaaet ret betydeligt frem i Indbyggertal, at der netop paa Grund af denne Bestemmelse blev en Tilgang af Værtshusholdere af 30 paa en Gang. Der var blevet saa mange Indbyggere flere, at der nu var 30 Værtshusborgerskaber flere at bortgive, og da Folk mene, at det at være Værtshusholder er en privilegeret Stilling, som maa være god, blev der et saadant Løb efter disse Borgerskaber, at de lige straks bleve besatte. Men nu da denne Periode er overstaaet, viser det sig, at der ikke er 3 Værtshusholdere pr. 1000 Indbyggere, fordi der simpelt hen ikke kan leve saa mange Værtshusholdere i Byen.

Derimod have vi indført andre Bestemmelser, som have vist sig anderledes virksomhedsfulde, og som jeg mener, der er Anledning til at indføre lige saa vel for Gæstgivere, som det er sket for Værtshusholdere. Der er nemlig i Vedtægten fastsat bestemte Regler for de Lokaler, som de benytte, saa at det ikke bliver enhver Snask, der kan benyttes til Gæstgiveri eller Værtshus. Dersom man gaar dertil, tror jeg, at man opnaar mere end ved at vedtage den Slags Bestemmelser, som man alligevel ikke drister sig til at vedtage uden Undtagelsesbestemmelser. Naar man skal have en Foreningsvært i et eller andet Lokale, som besøges af Foreninger med større Medlemsantal, dispenserer man rask væk fra Bestemmelsen og udsteder særligt Borgerskab for den Slags Beværttere, fordi man ellers ikke vilde kunne faa Pladsen besat med en ordentlig Vært og faa en nogenlunde passende Leje. Det samme

gælder, dersom man f. Eks. skal have en Værtshusholder til en Restauration i et Lystanlæg. Ogsaa da er man nødt til at dispensere fra Bestemmelsen om Indskrænkning af Værtshusholdernes Antal. Jeg er paa det rene med, at det vil gaa ligesaa med disse Bestemmelser, saa at de i Virkeligheden ikke ville komme til at gøre nogen som helst Gavn.

Der findes i Lovforslaget en Bestemmelse om, at der til Gæstgavernæring ikke skal knytte sig nogen Ret til at beværte andre end rejsende, der herberges i Gæstgiveriet. Jeg synes, at det er en noget drakonisk Bestemmelse at forlange, at en Mand skal løse Borgerskab som Gæstgiver, uden at han derved opnaar saa megen Ret som den, der driver et Pensionat eller et af de saakaldte Hôtels garnis. Ganske vist maa Indehaveren af et Pensionat eller et Hôtel garni heller ikke beværte andre end dem, der bo der eller ere faste Pensionærer, men her vil man ikke lade Gæstgiverne have Ret til at beværte de sidstnævnte, for saa vidt de ikke bo hos ham. Den, der har løst Gæstgiverborgerskab, har ikke en Gang Lov til at tage faste Pensionærer. Nu er der netop mange af de større Gæstgivere, som dels drive Hotelvirksomhed, dels i stor Udstrækning give sig af med at bespise og beværte sluttede Selskaber, idet de have Selskabslokaler knyttede til deres Gæstgiverier. Man kan naturligvis indvende, at denne Lov ingen Indflydelse faar for deres Vedkommende, der ere Gæstgivere i Øjeblikket, og det er jo rigtigt nok. Men det kunde meget godt tænkes, at der i en By vilde blive oprettet et saadant Lokale. Det er ikke grebet aldeles ud af Luften. Jeg ved f. Eks., at der for Aalborgs Vedkommende i en Række af Aar har været Tale om at opføre et Lokale for Landboere, hvortil der netop skulde være knyttet Gæstgiveri og et Forsamlingslokale. Om det bliver til Virkelighed, inden denne Lov udløber, alt-saa inden 1908, ved jeg ikke, men dersom det skulde ske, vilde de vedkommende jo være afskaarne fra at faa en Gæstgiver til at overtage en saadan Virksomhed, medmindre de vilde holde sig til en af de bestaaende og saa naturligvis nøjes med den Leje, de kunde faa ind paa den Maade.

I det hele forekommer det mig, at naar vi skulle gennemføre Foranstaltninger til Fremme af Ædrueligheden, nytter det ikke at komme med et Lovforslag som dette. Jeg tror ikke, det kommer saa meget an paa, om der er et Gæstgiveri eller